

DE ARBEIDSMARKT VAN VANDAAG EN MORGEN

Tijden veranderen, werknemers ook. De mensen die vandaag de arbeidsmarkt bevolken, hebben andere behoeften, nieuwe dromen en duidelijke arbeidsverwachtingen. "Het ontslagrecht, de loonvorming en de werknemersstatuten in ons land zijn achterhaald." Dat zegt Fons Leroy, gedelegeerd bestuurder van de VDAB. Maar ook de tewerkstelling van mensen van vreemde nationaliteit is een prioritair punt geworden.

.....
 Willy De Geest

Bron: Socio-economische Monitoring FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, Centrum voor Gelijkheid van kansen en voor Armoedebestrijding

Werkgelegenheid is één van de hoogste regeringsprioriteiten in ons land. Of het nu gaat om economisch herstel, industriële ontwikkeling, technologische innovatie, ontwikkeling van het ondernemerschap, opleiding en begeleiding van werkzoekenden, mobilisatie van de sociale partners en van de politieke wereld: werkgelegenheid heeft altijd centraal gestaan in de ontwikkeling van onze samenleving. En vandaag is dat meer dan ooit het geval.

Onze huidige welvaartstaat is gebaseerd op afspraken van kort na de Tweede Wereldoorlog. Die zijn nu niet meer geschikt. We moeten van nul beginnen en echt alles ter discussie stellen", aldus Fons Leroy. De POM West-Vlaanderen becijferde

bijvoorbeeld dat in 2010 32,7% van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen volgens een deeltijds regime werkte. De veranderingen die zich opdringen hebben een grote impact op de onderneming en haar HR-beleid.

Vreemde arbeiders

In dat kader, en rekening houdend met onder meer de demografische ontwikkeling in ons land en de globalisering, is de tewerkstelling van personen van vreemde nationaliteit of afkomst een uitdaging die we niet uit de weg kunnen gaan.

Het Laatste Nieuws publiceerde onlangs in een artikel dat onze arbeidsmarkt meer dan ooit overspoeld wordt door buitenlandse arbeidskrachten. In 2009 kwamen 217.000 buitenlanders

naar België om te werken. Intussen is hun aantal bijna verdubbeld.

Een ander opmerkelijk feit is het verschil in percentage arbeiders tussen de EU en niet-EU van twee verschillende groepen: die van personen ingeschreven in het Rijksregister en van personen die de Belgische nationaliteit hebben verkregen. Bij personen die de Belgische nationaliteit hebben verkregen, vormen de EU'ers steeds een lager arbeiderspercentage dan de niet-EU'ers; het fenomeen is gelijkaardig bij de groep personen die ingeschreven is in het Rijksregister. Dit heeft te maken met de socio-economische samenstelling van deze twee groepen. Personen met een migratiegeschiedenis van binnen de EU hebben in het

algemeen een beter kwalificatieniveau dan personen met een niet-EU migratiegeschiedenis.

De belangrijkste nieuwe Europese onderdanen zijn de Polen en de Roemenen. Zij kregen gemakkelijker toegang tot de Belgische arbeidsmarkt sinds respectievelijk 2004 en 2007 en werken meestal in de bouw of de land- en tuinbouw en dit vrijwel uitsluitend seizoenarbeid voor de oogst in Vlaanderen. Ze zijn dus meer geneigd om te werken met een arbeidsovereenkomst.

Migrantenarbeid in beeld brengen

Het Centrum voor Gelijkheid en de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg werken sinds 2006 aan een instrument dat een verfijnder beeld geeft van de positie van personen op de arbeidsmarkt volgens hun origine en migratieachtergrond. Deze nieuwe kennisinstrumenten zijn absoluut onontbeerlijk om werkloosheid

efficiënter aan te kunnen pakken. Uit de monitoring blijkt ondermeer dat de absolute situatie van de vreemdelingen op onze arbeidsmarkt weinig rooskleurig is.

.....
“België moet van Europa
achterstand van migranten op
arbeidsmarkt aanpassen.”
.....

Het is deze vaststelling die de Europese Raad ertoe bracht om ons land formeel aan te bevelen de achterstand van migranten op onze arbeidsmarkt aan te pakken. De Belgische arbeidsmarkt wordt namelijk in internationaal perspectief gekenmerkt door een geringe mobiliteit. We werken langer dan in het gemiddelde EU-land bij dezelfde werkgever. Bovendien verlopen de overgangen tussen werk,

werkloosheid en inactiviteit in ons land veel minder vlot dan elders. Die situatie leidt er ondermeer toe dat de “juiste man/vrouw op de juiste plaats” minder opgaat in België dan elders, wat één van de mogelijke verklaringen is voor de achterblijvende groei van onze productiviteit. Ze leidt er ook toe dat er minder dan elders plaats wordt gemaakt voor wie zich op onze arbeidsmarkt wil inschakelen, zodat ook via deze weg menselijk kapitaal verloren gaat.

Beide fenomenen samen leiden uiteindelijk tot een lagere werkgelegenheidsgraad dan in andere landen met dezelfde economische activiteit maar overigens ook tot een wat grotere crisisbestendigheid van onze arbeidsmarkt.■